

Vad Du behöver veta om juridik gällande

Makars egendom och skulder

Förklarande texter och exempel på formulär

NetLex.se

Innehåll

Mina pengar, Dina pengar 3

Giftorättsgods och enskild egendom 3

Giftorättsgods 3

Enskild egendom 4

Egendom kan bli enskild på två sätt 4

I stället för enskild egendom 5

Avkastning av enskild egendom 5

Enskild egendom kan bli giftorättsgods 5

Begränsningar i rätten till gemensam bostad och bohag 5

Dold samäganderätt 6

Äktenskapsförord 7

Formkrav och registrering 8

Jämkning av äktenskapsförord 8

Ska man ha äktenskapsförord 9

Gåva mellan makar 9

Registrering av gåva mellan makar 10

Gåvolöfte är inte bindande 11

Bodelning under äktenskapet 11

Varför bodela under äktenskapet ? 11

Anmälan om bodelning 12

När ska bodelning göras ? 13

Vad ska ingå i bodelningen ? 13

Hur ska tillgångarna värderas ? 13

Andelsberäkningen 13

Fördelning av egendomen, lottläggning 13

Bodelningshandlingen 13

Makes skulder 14

När make inte kan betala sina skulder 15

Formulär

Äktenskapsförord före äktenskapet

- all egendom ska vara enskild 16

Äktenskapsförord före äktenskapet

- ena makens egendom ska vara enskild men avkastningen av egendomen ska bli giftorättsgods 16

Äktenskapsförord före äktenskapet

- all egendom som finns före äktenskapet liksom arv och gåva är enskild men vad som skaffas under äktenskapet är giftorättsgods 16

Formulär

Äktenskapsförord under äktenskapet
- all egendom ska vara enskild 17

Äktenskapsförord under äktenskapet
- viss egendom ska vara enskild 17

Äktenskapsförord under äktenskapet
- enskild egendom ska vara giftorättsgods 17

Ansökan om registrering av äktenskapsförord 17

Gåvobrev - fastighet 18

Ansökan om registrering av gåva mellan makar 18

Gåvoanmälan, lös egendom 18

Anmälan om bodelning under äktenskapet 19

Bodelningsavtal under äktenskapet 19-20

Ansökan om registrering av bodelningsavtal under äktenskapet 21

Förkortningar:

FB = Föräldrabalk (1949:381)

ÄB = Ärvdabalk (1958:637)

ÄktB = Äktenskapsbalk (1987:230)

För lagtexter se t.ex. www.riksdagen.se

Copyright © Anima Förlag AB och Christer Sjölund

Texten med exempel på formulär är skriven av advokat Christer Sjölund, Advokatfirman Sjölund AB, Lund, och publicerad av Anima Förlag AB, Box 2059, 220 02 Lund

Texten och exempel på formulär är information som kan behöva kompletteras med yrkesmässig juridisk rådgivning.

Advokatfirman Sjölund AB åtar sig sådan juridisk rådgivning och annan juridisk hjälp, även online, www.sjolund.net

Makars egendom och skulder

Mina pengar, Dina pengar

Äktenskapet påverkar inte makarnas äganderätt till sin egendom. En man och en kvinna som gifter de sig med varandra äger fortfarande var och en sina tillgångar. Också egendom som vardera maken skaffar under äktenskapet genom köp, byte eller gåva ägs av den make som har skaffat egendomen. Den grundläggande principen framgår av ÄktB 1:3: ”Varje make råder över sin egendom och svarar för sina skulder”.

Giftorättsgods och enskild egendom

Att mannen och kvinnan gifter sig med varandra innebär alltså inte någon förändring när det gäller respektive makes äganderätt till sin egendom. Att gifta sig kan däremot ge makarna ett värdemässigt anspråk på den andra makens egendom när äktenskapet upplöses. Den egendom som makar har kan nämligen vara av två olika slag, giftorättsgods eller enskild egendom.

Giftorättsgods

När mannen och kvinnan gifter sig med varandra får de med vissa undantag giftorätt i den andra makens egendom. Giftorätt är inte samma sak som äganderätt, utan en fordringsrätt i den andra makens egendom, en rätt till halva värdet av den andra makens egendom. Giftorätten realiserar/aktualiseras inte förrän vid bodelning på grund av skilsmässa eller när en av makarna dör. När äktenskapet upplöses ska värdet av makarnas giftorättsgods, efter avdrag för skulder, läggas samman och fördelas mellan dem. Giftorätten är alltså en vilande rätt, som inte träder i funktion förrän äktenskapet upplöses.

Giftorätt är rätten att i framtiden ta del i en hälftindelning av makarnas sammanlagda giftorättsgods. Eftersom en sådan delning innebär att den make som har den största nettoförmögenheten ska dela med sig till den andra maken, innebär giftorätten både en rättighet och en skyldighet.

En make har också giftorätt i den andra makens andel i ett oskiftat dödsbo. Arvskifte behöver alltså inte ha ägt rum.

En vanlig missuppfattning är att giftorätten är en samäganderätt till den andra makens egendom. Det är dock just en missuppfattning. Om ena maken köper en fiskeutrustning, en cykel, en husvagn eller en båt för egna pengar så äger den maken det inköpta. Han eller hon kan skänka bort fiskeutrustningen, byta cykeln mot en frimärkssamling, hyra ut husvagnen när andra maken tycker det är naturligt att familjen själva använder den och sälja båten. Ett sådant handlande kan säkert skapa spänningar i äktenskapet, men andra maken kan inte med hjälp av lagen hindra den ägande makens transaktioner. Om makarna eller någon av dem har en fastighet finns dock regler som inskränker rätten att förfoga över fastigheten utan den andra makens samtycke.

Egendom som den ena maken har fört med sig när makarna gifte sig ägs av den maken. Egendom som skaffas under äktenskapet ägs av den make vars